

Megavat električne energije iz MHE smanjuje emisiju izduvnih gasova koju ekvivalentno proizvede 4.000 automobila.

Mini-hidroelektrane ne predstavljaju opasnost po prirodu i životnu sredinu, već naprotiv, one zamenjuju ekološki neprihvatljive načine proizvodnje električne energije. Samo jedan megavat električne energije proizveden iz MHE koji zameni jedan megavat proizveden iz uglja, smanjuje emisiju CO₂ koja je jednaka količini CO₂ iz izduvnih gasova 4.000 automobila.

Prema najnovijim podacima, na Zapadnom Balkanu 16 termoelektrana proizvodi više čestica sumpor dioksida i azotnih oksida nego 250 termoeletrana u EU, izjavio je nedavno direktor Energetske zajednice Janez Kopač na otvaranju Evropskog kupa i kongresa za energiju i životnu sredinu 2019.

Naveo je da 16 termoelektrana na teritoriji Zapadnog Balkana godišnje prouzrokuje oko 4.000 prevremenih smrti, oko 2.000 na teritoriji ZB i oko 2.000 u zemljama EU i zemljama u okruženju.

Kada bi se izgradile sve MHE na osnovu procenjenog raspoloživog hidropotencijala po katastru iz 1987. koji iznosi oko 500MW (približno kao TE Kostolac A i TE Morava), Srbija bi mogla da za toliko smanji proizvodnju energije iz uglja, što je ekvivalent smanjenju godišnje emisije CO₂ iz 2.000.000 automobila.

Zemlje koje najviše u svetu drže do ekologije su do sada prepoznale benefite mini-hidroelektrana, pa je tako u Švedskoj do sada izgrađeno 1.900, Norveškoj 2.250, Sloveniji 400, Švajcarskoj 1.250, Austriji 3.800, Italiji 2.700, Nemačkoj 7.000, a u Srbiji samo oko 100.

Oko 30 odsto elektrana koje su izgrađene u EU se nalaze u zaštićenim zonama, tj. nacionalnim parkovima i parkovima prirode pod posebnom zaštitom. Razlog što ih ima i u ovim područjima jeste činjenica da MHE kako pribranskog, tako i derivacionog tipa, uz posebne uslove propisane od strane Evropske komisije za njihovu izgradnju i eksploataciju, imaju zanemarljiv uticaj na prirodu. Zemlje EU i dalje razvijaju svoj preostali hidropotencijal i planiraju nove hidroelektrane, kako u nezaštićenim, tako i u zaštićenim područjima npr. Austrija je u skorije vreme izdala dozvolu za gradnju mhe sa 12.5 km cevovoda u Natura 2000 području.

Podaci koji se iznose o rušenju velikog broja MHE u Evropi i svetu predstavljaju manipulisanje javnosti, s obzirom da se radi o rušenju pre svega bujičnih pregrada i to isključivo o objektima kojima je istekao projektovani životni vek. U izveštajima tela Ujedinjenih nacija UNIDO koje se sprovodi na svake tri godine je konstatovan rast malih hidroelektrana u svim državama za koje se tobože navode da ruše MHE.

Izgradnja MHE uslovljena je veoma složenim i dugotrajnim postupcima u kojima je neophodno pribaviti sve uslove koji se odnose kako na korišćenje voda, tako i zaštitu prirode i procenu uticaja na životnu sredinu. Nemoguće je dobiti građevinsku dozvolu, kao ni projektno finansiranje za izgradnju MHE ukoliko se sve ove procedure ne sprovedu. Sama izgradnja, kao i upotreba MHE podleže inspekcijskom nadzoru, a Nacionalno udruženje malih hidroelektrana podržava stav da ukoliko neko krši dobijene dozvole i propisane uslove treba da bude sankcionisan, u skladu sa zakonom.

Ugovorom sa energetsom zajednicom Srbija se obavezala da troši 27% konačne energije (transport, grejanje, el. energija) koja je dobijena proizvodnjom iz obnovljivih izvora do 2020, u suprotnom ako tu električnu energiju ne proizvedemo iz obnovljivih izvora istu ćemo morati da kupujemo, tj. da uvozimo iz inostranstva, po ceni koja je dosta skuplja nego da smo tu istu energiju sami proizveli. Npr. prosečna otkupna cena električne energije iz obnovljivih izvora energije u EU je oko dva puta veća od naše podsticajne tarife.

Država Srbija se ponaša odgovorno i razvija sve svoje potencijale iz obnovljivih izvora (vetar, sunce, hidro, biomasa, otpad) u miksu koji je i definisan Nacionalnim akcionim planom za obnovljive izvore energije, takođe ulaže u energetska efikasnost i u poboljšanje prenosne i distributivne mreže čime smanjuje gubitke u prenosu. Sve ovo je jedini put koji može doprineti smanjenju zagađenja vazduha iz termoelektrana koji odnosi mnogo života kao i u svetskoj borbi protiv globalnog zagrevanja što smo se i obavezali ratifikovanjem pariskog sporazuma.

Izvor: danas.rs